
BARTHOLOMEOS UKRAYNA KİLİSESİNİ TANIYAN KARARNAMEYİ VERDİ

08.01.2019

Deutsche Welle (6 Ocak 2019)

Ekümenik Patrik Bartholomeos Ukrayna Ortodoks Kilisesi'nin bağımsızlığını tanıyan kararnameyi (tomos) Kilise Metropoliti Epifaniy'e verdi.

İstanbul Ekümenik Patrikhanesi'nden onay aldıktan sonra 15 Aralık tarihinde kurulan Ukrayna Ortodoks Kilisesi, Cumartesi ve Pazar günü düzenlenen iki törenle bağımsızlığını kazandı. Ekümenik Patrik Bartholomeos kilisenin bağımsızlığını belgeleyen ve "tomos" adı verilen kararnameyi, Ukrayna Ortodoks Kilisesi Metropoliti Epifaniy ile birlikte patrikhanede Cumartesi günü düzenlenen törenle imzalamıştı. Bartholomeos, Pazar sabahı da kararnameyi Aya Yorgi Kilisesi'nde yapılan ayinle Epifaniy'e teslim etti.

İstanbul'daki törene Ukrayna Devlet Başkanı Petro Poroşenko da katıldı. Dün yaptığı açıklamada "Tüm dünyada milyonlarca Ukraynalıya kurulacak kilisede dua etme çağırma karşılık verdikleri için teşekkür etmek istiyorum" diyen Poroşenko "Ve Tanrı nihayet bize Ukrayna Ortodoks Kilisesi'ni gönderdi" ifadelerini kullandı.

Patrik Bartholomeos Ukrayna Ortodoks Kilisesi'nin bağımsızlığını tanıyan kararnameyi imzaladı.

Rus ve Polonya Ortodoks kiliseleri kararı tanımıyor

Böylelikle Ukrayna Ortodoks Kilisesi, 15'inci bağımsız Ortodoks kilisesi statüsüne kavuştu. Ancak bu duruma başta Rus Ortodoks Kilisesi olmak üzere diğer bazı Ortodoks kiliseleri karşı çıkıyor.

Rus Ortodoks Kilisesi Patriği Kirill, Pazartesi günü Bartholomeosa gönderdiği mektupta Bartholomeos'un Ukrayna Ortodoks Kilisesinin bağımsızlığını tanıyacak kararnameyi Metropolit Epifaniy'e vermemesi için çağrıda bulunmuştu. İstanbul Ekümenik Patrikhanesi'nin Ukrayna Ortodoks Kilisesi'nin bağımsızlığını tanıyacağını belirtmesi üzerine patrikhane ile bağlarını kopardığını açıklayan Rus Ortodoks Kilisesi'nin lideri olan Kirill, bağımsızlık kararnamesinin Epifaniy'e verilmesi durumunda Bartholomeos'un Ortodoks kiliselerinin birliğini sağlamaya hizmet etme olanağını "sonsuz dek kaybedeceğini" belirtti. Kirill mektubunda, "Bunun olmaması için bütün kalbimle dua ediyorum. Bu duruma son vermek için geç değil" diye yazdı.

Ukrayna Ortodoks Kilisesinin bağımsızlık kazanıyor olmasına karşı çıkan bir başka kilise ise Polonya Ortodoks Kilisesi. Kilisenin lideri Sawa, Bartholomeos'a bir protesto mektubu göndererek, Ukrayna Ortodoks Kilisesi ile kilisenin metropoliti Epifaniyi tanımadığını ilan etmişti. Sawa mektubunda aynı zamanda bu duruma bir çözüm bulmak için 14 bağımsız Ortodoks kilisesinin liderini bir toplantıya

çağırıldı.

Ancak Bartholomeos, Ukrayna Ortodoks Kilisesinin bağımsızlık kazanıyor olmasını başarı olarak nitelendiriyor. Yılbaşı vesilesiyle düzenlen ayinde konuşan Bartholomeos, konuyla ilgili "çabaların sonuç vermesinden ötürü çok mutlu olduğunu" belirtmişti.

Bartholomeos neden bu kararı aldı?

Bartholomeos bu adımıyla birlikte, Rus Ortodoks Kilisesi'nin Ukrayna'da 300 yıldan fazladır devam eden hakimiyetini sona erdirmeyi planlıyor. Peki neden şu anda böyle bir adım atılıyor? Uzmanlar öncelikle üç etkenden söz ediyor.

Etkenlerden ilki Rusya'nın Kırım'ı ilhak etmesi ve Ukrayna'nın doğusundaki savaşın Ukrayna'yı Rusya'dan uzaklaştırması sonucu Moskova'ya yönelik "kardeşlik" duygularının zayıflaması olarak gösteriliyor.

Rus Ortodoks Kilisesi ile İstanbul Ekümenik Patrikhanesi arasındaki üstünlük mücadelesi de Bartholomeosun kararında önemli rol oynuyor. Uzmanlar, bu güç çekişmesindeki en önemli olayın 2016 yılında Patrikhane'nin de katılımıyla Girit'te düzenlenen Pan Ortodoks Konseyi'ne, Rus Ortodoks Kilisesi'nin temsilci göndermemesi olduğunu belirtiyor. Rus Ortodoks Kilisesinin bu hareketinin altında yatan nedenin kendisini Ortodoksluğun daha büyük ve daha güçlü merkezi olarak görmesi olduğu kaydediliyor.

Ortodoksluktaki bölünmede siyasetin de payı bulunuyor. Ukrayna Devlet Başkanı Petro Poroşenko geçen nisan ayında Rus Ortodoks Kilisesine bağlı olmayan iki Ortodoks kilisesinin resmen tanınma ve bağımsızlık talebinin yer aldığı çağrısı imzalamıştı. Ukrayna parlamentosu tarafından da onaylanan bu çağrı, İstanbul Ekümenik Patrikhanesi'ne gönderilmişti. Poroşenko, konuyla ilgili bir açıklamasında Rusyadan bağımsızlığın "sadece din konusunda değil, aynı zamanda jeopolitik açıdan da söz konusu olduğunu söylemişti. İstanbul Ekümenik Patriği bağımsızlık belgesini Metropolit Epifaniy'e teslim ettiği zaman Poroşenko, mart ayındaki devlet başkanlığı seçimi öncesinde önemli bir koz elde etmiş olacak.

epd,KNA,DW/DÇÜ,BK, EC

© Deutsche Welle Türkçe

Kaynak/Source: